

‘Hou de regie in eigen hand’

Wanneer je alle gegevens rondom PMD-afval helder hebt, sta je sterker bij onderhandelingen en kun je de processen beter sturen. Dat stelt Freek Fokkert, beleidsmedewerker Milieu Algemeen en Afval bij de gemeente Ede.

Bijzonder

De gemeente Ede heeft in het buitengebied bij 5.000 huishoudens een diftar-pilot gedraaid en de PMD-container geïntroduceerd. De uitkomsten waren uiterst positief: Ede zamelde drie keer zoveel PMD-afval in.

Waarom is regie houden bij het inzamelen van PMD-afval belangrijk?

‘De verwerking en vermarkting van PMD-afval is nog niet uitontwikkeld. Het is daarom goed om alle ontwikkelingen op de voet te volgen. Daarbij is het essentieel dat cijfers over afvalscheidingspercentages en samenstellingen helder zijn. Zo sta je sterker bij onderhandelingen, bijvoorbeeld over het sorteer- en vermarktingscontract, en kan je sneller reageren.’

‘Op de achtergrond speelt ook het vraagstuk van ‘wel of geen verpakking’ mee. Voor burgers is plastic namelijk plastic: een badeendje belandt dus gewoon tussen het PMD-afval. Hoewel dit ‘vervuilde afval’ telt als hergebruik, kan het ook negatieve effecten hebben op het scheidingspercentage voor verpakkingsafval. Hierdoor kan de vergoeding uit het Afvalfonds lager uitvallen.’

Hoe hou je de regie over je sorteer- en vermarktingscontract?

‘Ik raad aan om goed in de gaten te houden wat je inzamelt. Anders raak je het overzicht kwijt. Een goed voorbeeld is de in- en output van de sorteerinstallatie analyseren. Het PMD-afval van verschillende gemeenten komt bij elkaar in de sorteerinstallatie. Daarom moet je goed weten wat je

zélf ophaalt als gemeente of als groep gemeenten, wat je ervoor terugkrijgt en wat het sorteerpcentage van de installatie is. Om hier achter te komen, kan je niet altijd bij de sorteerder terecht. Voer daarom zelf analyses uit, bijvoorbeeld van het inputmateriaal bij de op- en overslag en het residu na sortering. Het is belangrijk om dit soort details te weten, omdat de vergoedingen afhangen van de kwantiteit en kwaliteit van het PMD-afval en het sorteerpcentage. Voor het sorteercontract is het verstandig om het behaalde sorteerpcentage van een sorteerinstallatie niet alleen vast te stellen, maar ook inzichtelijk te hebben. Elke installatie is qua techniek en inputsamenstelling namelijk steeds anders.'

Wat is jullie huidige PMD-ophaalsysteem?

'Edenaren betalen nu een vast bedrag per huishouden, per jaar, om afval aan te bieden en op te laten halen. Het maakt momenteel dus financieel niet uit of je wel of niet goed scheidt. Vooral in de hoogbouw en appartementen zien we dat bewoners moeite hebben om afval te scheiden. Onze huidige aanpak levert hierdoor veel minder PMD-afval en andere gescheiden afvalsoorten (grondstoffen) op dan mogelijk zou zijn. De diftar-aanpak die we in 2018 gaan invoeren, moet daar verandering in brengen.'

Hoe pakken jullie het aan?

'Vanaf 2018 krijgen bewoners in de laagbouw naast de normale containers voor oud papier, GFT en restafval een extra kliko voor het PMD-afval. De hoogbouw gaat via een chip op ondergrondse containers per inworp betalen. Bewoners kunnen daarbij kiezen tussen een pedaalemmerzak van dertig liter of een standaard huisvuilzak van zestig liter. Daarnaast werkt de gemeente bij hoogbouw en appartementen samen met woningcoöperaties, bewonerscommissies en Verenigingen van Eigenaren aan maatwerkoplossingen voor oud-papier, GFT en PMD.'

'Voorafgaand hebben we in het buitengebied in een pilot gedraaid waar 5.000 huishoudens aan meededen. De uitkomsten waren zeker positief. Dit is samen met ervaringen uit andere gemeenten genoeg reden om in 2018 diftar voor heel Ede in te voeren. Een nieuw systeem vergt echter een grote gedragsverandering van burgers. Goed communiceren is daarbij erg belangrijk. Daarom sturen we 'schone buurtcoaches' op pad die hen adviseren en inspireren over het slim scheiden van afval. Verder gebruiken we communicatiemiddelen zoals flyers, posters, billboards en bewonersbrieven. Daarnaast organiseren we inloopbijeenkomsten en komt er een pop-up store waar mensen naar binnen kunnen lopen met vragen over diftar.'

Wat levert het op?

'Wanneer burgers bewuster en netter afval gaan scheiden, krijg je niet alleen een hoger percentage PMD-afval, maar ook betere kwaliteit. Als gemeente kun je zo bijdragen om de vermarkting voordeliger uitvoeren. Verder wordt het aandeel restafval lager en daarmee, bij betaling per aanbieding, ook de afvalkosten voor de burger.'

Tips voor andere gemeenten?

- Analyseer de in- en output van je sorteerinstallatie zodat je precies weet wat je inzamelt.
- Monitor actief alle stappen, van de inzameling van PMD-afval tot de vermarkting ervan. Zo krijg je een volledig overzicht op wat er wel of juist niet gebeurt.
- Denk goed na over de communicatie met je inwoners. Diverse kanalen inzetten is het beste, maar let dan wel op dat de je eenduidig en transparant communiceert.
- Kijk goed naar je sorteerpercentage en residu. Hoe lager je sorteerpercentage, hoe meer residu. Dit kan vervuiling zijn, maar hieronder verstaat Nedvang ook plastics oftewel niet-verpakkingen. Hieruit kan je bijvoorbeeld opmaken hoe effectief je ophaalmethode is.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie en praktijkvoorbeelden over Kunststofverpakkingsafval en PMD op www.lckva.nl of neem contact op met learningcenterkva@rws.nl

Learning Center Kunststof Verpakkingsafval

Voor gemeenten die willen doorleren